

Naročnina mesečno 15 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir
Ček rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.
Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izhaja vsak dan s petjem ponedeljke in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.
Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 15 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire.
C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti: 10.349 per le inserzioni.
Filiale: Novo mesto.

Vojno poročilo št. 646

Izvidniško delovanje v Cirenajki

Tobruk in Malta zopet bombardirana

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Na cirenajškem bojišču so bili angliški izvidniški oddelki, ki jih je podpiralo topništvo, odbiti radi takojšnjega in uspešnega delovanja naših oddelkov.

Osna letala so podnevi in ponoči napadala pristaniške naprave v Tobruku, povzročila so velika razdejavanja in učinkovito zadela nasprotna ladje.

Med dnevnimi akcijami so italijanska lovka letala zapletla v boj mnogo močnejše angleške sile in omogočila povratek vseh bombnikov.

Eno sovražno letalo je bilo sestreljeno, šest naših se ni vrnilo.

Tudi letališča na otoku Malti so bila z najboljšimi uspehi ponovno napadena od skupin italijanskih in nemških letal.

Med sovražnim poletom nad Egejske otoke je bil zadet en »Wellington« in je padel v morje; posadka, ki so jo sestavljali kapitan in šest letalcev, je bila zajeta.

Boji v južni Libiji

Rim, 9. marca. AS. Poročila preteklih dni so javila o akcijah sovražnih motoriziranih oddelkov na libijskem jugu. Gre za degaullistične oddelke, ki so prišli iz Tibestije, da bi vršili motilne akcije. Ti oddelki so uporabljali avtomobile z lahkim oklepom in precejšnjo brzino, ki so posebno pripravi za takšne akcije. Na ta način so mogli napasti nekatere sprednje postojanke v Fezanu, toda odločna in viharna intervencija italijanskih mobilnih enot je takoj končala to sovražno delovanje. Vrhovno poveljstvo je poslalo na to ozemlje saharaske oddelke, ki so posebno pripravi za takšno uporabo, kakor je razvidno že iz njihovega imena, in ti oddelki so z lahkoto obvladali sovražne sile. Te so se rajši izognile spopadu; kjerkoli so moge, so se umaknile z vso brziho proti jugu, drugod pa so jih naši oddelki premagali in napodili. Zajeli smo nekaj oklopnih vozil in nekoliko ujetnikov. Čeprav hudi pešeni viharji v teh krajih zelo otežujejo vidnost, je naše letalstvo podpiralo čete na kopnem in pripomoglo k uspehu, obsipajoč umikajočega se sovražnika z bombami in strojniškim ognjem. Eno sovražno letalo so presenetili med pristajanjem in ga uničili. Tudi na južnih ozemljih so naše libijske čete dobro na straži, pripravljene na vsak dogodek, in odbijajo vsakršen sovražni napadalni poskus.

Pogreb Vojvode Aosta

Rim, 9. marca. AS. Kakor poroča angleška agencija, je bil Vojvoda D'Aosta pokopan z vojaškimi častmi na pokopališču v Nairobiju.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« o kreposti italijanskega vojaka

Berlin, 9. marca. AS. Glavne značilnosti Mussolinijevega Italijana so: disciplina, vojaška mirnost in vedrost. O teh značilnostih, ki so vsa sad fašistične vzgoje, se lahko prepriča sleherni opazovalec in o njih so se prepričali nemški vojaki, piše romunski dopisnik lista »Deutsche Allgemeine Zeitung«, ki so se v zadnjih mesecih borili z ramo ob rami s fašističnimi tovariši v Sev. Afriki, v Rusiji in v Sredozemlju. Italijanski vojak se je povsod boril s čudovito požrtvovalnostjo in z veliko hrabrostjo. Bil je do skrajnosti discipliniran tudi v najtežjih trenutkih ter se je boril z neukrotljivo vztrajnostjo ter vzgledno živlostjo. Treda je dodati še nekaj, kar je vseh našim vojakom in sicer to, da Italijan tudi v najbolj kritičnih trenutkih ohrani dobro voljo in je vedno pozoren. Kdor je spoznal Mussolinijevega Italijana, je opazil, da je živahnost in kretljivost vedno kot zunanji znak. Italijan ljubi superlativne kot vsi Latinci, toda manj superlativno misli kot se navadno meni, in sicer neredko manj superlativno kot umerjeni Nemec. Ena izmed psiholoških zmot Churchillovih je bila prav ta, da ni razumel prave narave Italijana, bistvo njegovega temperamenta in značaja. Zaradi tega niso imeli prav nobenega uspeha svoječasni grobi manevri angleškega ministrskega predsednika. Disciplina in mirnost sta značilnost posameznika kakor tudi množice. Ko je bila bitka v Severni Afriki, katero so dobili ne samo vojaki, temveč ves italijanski narod, na vrhuncu in ko so premočne sile sovražnika napredovale proti zapadu, je bilo zanimivo in po-

Quisling o norveški politiki

Oslo, 9. marca. AS. Med zborovanjem norveške narodne stranke v Skienu je imel ministrski predsednik Quisling govor, v katerem je dejal, da je stara Norveška vodila politiko, ki jo je nujno vodila v propast in da bo vlada narodnega gibanja poskušala vedno hoditi po pravični poti in dodal: »Danes moramo vpreči vse sile ne v prid narodnemu gibanju, ampak za rešitev domovine.« Govorec o novi Evropi je norveški ministrski predsednik izjavil, da je Norveška pretrgala vse vezi, ki so jo vezale na bogataške države in da je odločena postati važen činitelj v sodelovanju z evropskimi državami, ki jih vodita državi Osi.

Japonci so zavzeli Rangoon

Japonske sile so se izkrcale v Novi Gvineji — Java pred popolno kapitulacijo — Pearl Harbour bombardiran

Tokio, 9. marca. AS. Japonski cesarski stan objavlja, da so japonske čete zasedle Rangoon.

Tokio, 9. marca. AS. Birmanska prestolnica Rangoon je v japonskih rokah. Agencija Domei poroča, da so japonske sile spretno obkrožile mesto, ko so v soboto zvečer predrle skozi angleške postojanke v Peguju. Glavni napad na Rangoon se je začel včeraj zvečer ob devetih. V nedeljo je bil Rangoon že popolnoma v japonskih rokah. Agencija Domei pripominja, da so japonske čete, ki so prezele železnico med Rangoonom in Mandalayem prodirale ob železniški progi skozi gorato pokrajino in so v soboto dosegle Pegu. Tukaj so naletele na angleški odpor in so se razdelile v dva oddelka, ki sta spretno prodira proti prestolnici. Levo japonsko krilo, ki je zasedlo letališče Mingaladon, je zlomilo sovražne postojanke, katere so branile mesto in je prodrlo v prestolnico v prvih včerajšnjih jutranjih urah. Istočasno se je desno krilo presekalo na zahodu in je z leve strani napadlo Rangoon.

Lizbona, 9. marca. AS. Po radijskih vesteh iz Londona je bilo v Melbourne objavljeno, da so se japonske sile izkrcale v Salamau na severovzhodni obali Nove Gvineje.

Sanghaj, 9. marca. AS. Po nekem radijskem poročilu v nizozemskem jeziku, ki je bilo prestreženo, so bile sovražnosti na otoku Javi ustavljene. Dostoj ta vesti še ni bila potrjena.

Rim, 9. marca. AS. Agencija Reuter poroča, da od sobote popoldne ni bilo nobene brzoglavne zveze več med Anglijo in Nizozemsko Indijo.

Sanghaj, 9. marca. AS. Agencija Domei poroča, da so skupine japonskih bombnikov napadle na Filipinih letališče Limay na polotoku Batangju v treh zaporednih valovih. Med napadom etja bila na tleh uničena dva »Curtissa« in 40 lovskih letal. V polno pa so bili zadeti nekateri hangarji. Kljub silni protiletalski obrambi so se vsa napadajoča letala vrnila na oporišča. Japonski imperialni glavni stan je včeraj objavil poročilo, ki potrjuje, da se celotno južno področje Sumatre nahaja v japonskih rokah s področjem petrolejskih polj vred v okolici Djambija, ki se nahaja 200 km severozapadno od Palembanga.

Tokio, 9. marca. AS. Poveljnik japonskih sil v Birmaciji je general Šioi. Opravljal je že važne posle v vojnem ministertvu in je bil že tudi poveljnik cesarske garde.

Tokio, 9. marca. AS. Tukajšnji listi so zvedeli iz Jave, da se japonsko napredovanje nadaljuje na vseh bojiščih, ne da bi naletelo na sovražni odpor

Nizozemci ob izgubi Jave

Rim, 9. marca. AS. Kakor poroča Reuter k analizi dogodkov in vzrokov, ki so povzročili sedanje kritično situacijo na Javi, navaja zadnje poročilo nizozemske obveščevalne agencije pred prekinitvijo zvez z Bandungom in ostalim zunanjim svetom:

Položaj na Javi je zdaj vsaj na zapadnem delu oloka postal kritičen, potem ko so si Japonci utrlj pot z novimi napadi skozi obrambe s severne strani od vulkana Vierconna do Tangkubana Praucha. To se je zgodilo v petek po

in da se lahko reče, da se boj za zasedbo tega otoka že bliža h koncu. Listi pripominjajo, da je tudi Bandoeng že od blizu ogražen in da je v veliki nevarnosti. List »Aahic« piše, da se bo z izgubo Sumatre in Jave, dveh velikih ležišč petroleja in kavčuka, ki ga sedaj Združene države in Anglija ne bosta mogli več dobiti, zelo poslabšal industrijski položaj teh dveh držav, dočim bodo te evrovine na drugi strani zagotovile velike rezerve Japonski, pa naj vojna še tako dolgo traja.

Stockholm, 9. marca. AS. Timesov dopisnik iz Nizozemske Indije, ki se mu je posrečilo zbežati z Jave in prispeti v Avstralijo, poroča, da plovba po teh vodah ni manj nevarna za zaveznike kakor v Atlantskem morju, saj so že skoraj vsa glavna pristanišča v japonskih rokah. Zavezniki se vkrčujejo v ladje za beg v majhnem pristanišču Cilačap, kjer pa je prostora le za dve ali tri majhne ladje.

Tokio, 9. marca. AS. Včeraj, ob tretjem mesecu vstopa Japonske v vojno, so bile po vsej državi in zlasti v prestolnici velike manifestacije za

proslavo sijajnih zmag japonskih oboroženih sil. Posebno se je poudarjalo, da je Japonska samo v 90 dneh dosegla zlasti velike uspehe nad močno severnoameriško mornarico in ti uspehi predstavljajo temelje za zaželeno vzpostavljanje novega reda v večji osvobodjeni Aziji, ki bo za vedno osvobodena izpod oblasti izkoriščajočih demoplu-tokratičnih sil.

Četrty letalski napad na Pearl Harbour

Tokio, 9. marca. AS. Japonski cesarski stan poroča, da je japonsko letalstvo že četrty izvedlo nenaden napad na Pearl Harbour ter je bombardiralo in poškodovalo pomorski arzenal. Japonska letala so bila napadena s peklenimskim protiletalskim ognjem, toda niso bila nič poškodovana. Med drugim se poroča tudi to, da so japonske ladje, ki delujejo v vodah Nizozemske Indije in Indijskega morja v času med 1. in 8. marcem potopile 52 sovražnih ladij z 210.000 tonami.

Nemško vojno poročilo

Hudi boji na vzhodnem bojišču

36 sovjetskih transportnih vlakov zadetih — Sovjeti zopet izgubili 62 tankov — Angleška letala nad Parizom

Hitlerjev glavni stan, 9. marca: Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na južnem odseku vzhodnega bojišča so v teku nadaljnji hudi obrambni boji. Tudi na drugih odsekih je sovražnik nadaljeval svoje brezuspešne napade. Nekatera naša napadalna podvzeta so imela krajevne uspehe.

Pri letalskih napadih na sovražnikovo zaledje je bilo samo v valdajskem področju težko zadetih 36 transportnih vlakov. Bojna letala so pri nočnih napadih na Ribinskih z bombami težkega kalibra zadela tudi tamkajšnje letalsko tovarno.

V času od 6. do 8. marca so Sovjeti izgubili 62 tankov.

V Severni Afriki so bile odbite angleške izvidniške čete. Uspešno so bile iz zraka napadene pristaniške naprave v Tobruku. Na letališču Gambut so bila na tleh uničena štiri angleška letala.

Podnevi in ponoči so bila bombardirana sovražna letališča na otoku Malti.

V boju proti Angliji so nemška letala zadnje noč bombardirala z rušilnimi in zažigalnimi bombami Humber in Tyne. Nemška lovka letala so na angleški južni obali uničila 6 baržnih balonov in zažgala neko majhno trgovsko ladjo.

Pri napadih angleških letal na zasedene zahodne pokrajine, med drugim tudi na Pariz, je bilo včeraj v zrčnih bojih in od protiletalskega topništva sestreljenih osem sovražnih letal.

Angleški bombniki so v noči na 9. marec napadli nekaj krajev v zahodni Nemčiji. Civilno prebivalstvo je imelo malenkostne izgube. Več javnih zgradb je bilo poškodovanih. Štiri napadala letala so bila sestreljena.

Japonska vojaška uprava v Nizozemski Indiji

Tokio, 9. marca. AS. Japonske vojaške oblasti so sporočile nizozemskim oblastem uvedbo vojaške uprave v Nizozemski Indiji. O tem je bil obveščen župan v Bataviji in druge oblasti. Proklamacija, ki je bila povsod nalepljena v nizozemskem in japonskem jeziku, poudarja, da je smoter novega vojaškega režima obnovitev miru in javnega reda v Nizozemski Indiji na načelu mirnega sožitja in splošnega napredka. Poveljnik japonskih oboroženih sil bo prevzel tudi posele generalnega guvernerja. Krajevni zakoni bodo veljavni, v kolikor ne nasprotujejo vojaški upravi. Osebe, imetje in vera bodo spoštovani pod pogojem, da bo prebivalstvo spoštovalo ukaze vojaških oblasti. Sleherni poizkus upiranja vojaški oblasti in izvajanja sabotažnih dejanj ter motenja gospodarskega in finančnega življenja bo z vso strogostjo zatrt. Zakonito plačilno sredstvo v vojnem področju bo japonski vojaški denar.

Vlada Nizozemske Indije zbežala v Avstralijo

Rim, 9. marca. AS. Angleška uradna poročevalska agencija poroča iz Adelaide (Avstralija), da je prispel v Avstralijo van Mook s 14 člani vlade Nizozemske Indije. Z Javoe so se odpeljali z nekim letalom iz Bandoenga.

Preiskava o atentatu na Papena

Berlin, 9. marca. AS. Iz pristojnega vira poročajo, da nemško vlado stalno obveščajo o uspehih preiskave, ki so jo odredile turške oblasti, da bi se dognala odgovornost za atentat proti veleposlaniku v Papenu. Z zanimanjem beležijo vest o nenadnem odhodu sovjetskega veleposlanika v Ankari v Moskvo. Ni izključeno, da je ta odhod v zvezi s preiskavo, ki so jo izvršili v sedežu sovjetskega generalnega konzulata v Ankari.

Sprememba v angleški vladi

Rim, 9. marca. AS. Za tajnika, ki je dodeljen ministertvu za letalstvo, je bil imenovan Norman Duke, dosedanji tajnik v oddelku za notranje zadeve Škotske.

Padec čunghinške valute

Sanghaj, 9. marca. AS. Japonske zmage na jugu so povzročile velik padec čunghinške denarja. Čunghinška valuta je po padcu Rangoona padla zopet za 20%. Prebivalstvo se skuša na vsak način otresti Čangkaškovega denarja in nakupuje japonske jene in nankinški denar.

General Francesco Zingales, ki je bil odlikovan z železnim križem, med kolonisti v Maddaleni v Cirenajki

Droblne novice

Koledar

Torek, 10. marca: 40 mučenec; Makarij, škof; Atala, opat; Kodrat, mučenec; Anekt, mučenec.

Sreda, 11. marca: Sofronij, škof; Krištof Milanski, spoznavalec; Heraklij, mučenec; Avtimij, škof.

Novi grobovi

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspal g. Josip Selan, hišni posestnik v Cerkveni ulici 15. Pokopali so ga v ponedeljek na pokopališču pri Sv. Križu. Naj mu sveti večna luč! Zalujocim naše iskreno sožalje!

LAME
LAME DA RASOI
REZILA ZA BRITVE
REZILA

Prezzi imbattibili. Nепreкoслjive cene.
Qualità insuperabile. Nedosežna kakovost.
Produzione della più. Proizvodnja največje
grande fabbrica italiana. italijanske tvornice
(fondata nel 1920) (ustanovljena leta 1920)

Chiedete prezzi e. Zahtevajte cene in
campioni a: vzorce na

INDUSTRIA LAMINATI ACCIAIO
ACQUI (PIEMONTE) Casella postale 41
Ufficio staccato a MILANO Posedna pisarna v MILANU
Via S. Marta 15, tel. 80.587 Via S. Marta 15, tel. 80.587

— Nov glavni ravnatelj italijanskega tiska. Za glavnega ravnatelja italijanskega tiska je bil imenovan Fernando Mezzasoma, ki je po rodu iz Rima in star 33 let. Bil je že od mladih nog poklicni časnikar ter se je kot 17 letni mladenič udeležil pohoda na Rim. Posebne za sluge si je pridobil za organizacijo »Gufa«. Od leta 1937 je član Nacionalnega direktorija, leto dni pozneje pa je postal podtajnik Stranke. Dvoril je vseučiliško študije iz nacionalne ekonomije in je bil glavni urednik milanskega lista »Libro e Moschetto«. Izdal je ideološko pomembno knjigo »Aspetti della vita borghese«.

— Slovenska izročila prve italijanske trobojnice. V soboto, dne 21. marca bodo v Milanu, kakor vsako leto, slovesno izročili gojenec vojaške šole prvo italijansko zastavo, ki jo hranijo v preporodnem muzeju. Slovesnost izročitve bo združena z vsemi vojaškimi častmi in ceremonijami. Slovesnosti se bodo udeležili tudi zastopniki delavstva, dijaštva in milanskega prebivalstva.

— Mesečna rekolekcija za gospode duhovnike iz dekanijskega Višnja gora in Trebnje bo v Sisti, sredo, 11. t. m. Začetek takoj po prihodu vlakov.

— Mesto venca na krsto rajne gospe Marije Vilfan (»Aleševceve mame«) sta poklonili družine g. dr. M. Natlačena in gospe Neža Vilfan 500 lir Vincencijevi konferenci za akademike.

— Bolgarski obrtniki so se vrnili iz Italije domov. Zastopniki bolgarskih obrtnikov so se mudili v poučne svrhe dalj časa v Italiji. Te dni so se vrnili domov v Sofijo. Voditelj zastopstva je ob tej priliki v kratkem nagovoru izrekel zahvalo za prisrčen sprejem, ki so ga doživeli bolgarski obrtniki v Italiji.

— Kita so ujeli. Blizu Livorna so vojaki ujeli kita, ki je bil tako težak, da so ga morali peljati v mesto trije konji. Dolg je 5 metrov in pol, v obsegu pa meri tri metre. Lov na tega morskega velikan je bil zelo napet. Odločilne smrtne udarce so dali strelji iz mitraljezov. Kita so odpeljali v neko destilacijsko podjetje, kjer mu

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in oraznikih ob 10.30, 14.30, 16.30, in 18.30

Najbolj priljubljena igranka Alida Valli in Amadeo Nazzari v odlični romantični komediji

Neopravičena ura

KINO MATICA - TEL. 22-21

Film velikih atrakcij!
Film iz življenja cirkuških artilerij

Čar arene

Juan de Landa, Germara Paolieri, M. Mercader

KINO UNION - TEL. 22-21

Nove cerkve na periferiji rimskega mesta

Po doseženih izkušnjah so iskali nov tip, ki naj bi bolj ustrezal stavljenim zahtevam. Treba je zgraditi, tako so rekli, cerkev, ki ne bo noben provizorij, ampak trdna, solidna stavba, svetla, dovolj prostorna, zračna, pa vendar preprosta, ne preveč draga in da jo bo mogoče hitro postaviti. V tej smeri so iskali dalje in se poizkušali z več zelo modernimi tipi, kakor je n. pr. cerkev Kristusa Kralja v mestni četrti Prati, ki ni poseben posrečena. Poizkušali so tudi z betonskimi stavbami, kakor je n. pr. cerkev sv. Fabijana in sv. Venancija na Appiu.

Končno jim je pa vendarle uspelo. Zadnjih nekaj let grade cerkve, ki so vse precej enotnega tipa in o katerih se zdi, da srečno združujejo stari romanski stavbarski slog z moderno stavbarko umetnostjo ter obenem ustrezajo gori navedenim zahtevam. Nove cerkve zadnjih let nam skušajo govoriti že v svojem lastnem jeziku, ki ga bo tudi človek našega časa mogel razumeti. To cerkveno stavbarstvo bo novemu Rimu prav tako dalo svoj pečat, kakor sta ga prejšnjemu dala barok in renesansa.

Zunanost novih cerkva je zelo preprosta, vendar jako lična. Na zunaj so največkrat sezidane iz neometane rimske opeke, ki daje stavbi resno, a prijetno lice, obenem pa ustreza stari rimski tradiciji. Poleg cerkve je prav tako iz opeke postavljen rimeki zvonik, za katerega je pravzaprav cerkveni stolp Marije v Kozmedinu. Višina stolpov ne prečja 25 m. Imajo navadno dva majhna, redko tri zvonove. Iz istega materiala je sezidano pri farnih cerkvah tudi župnišče, ki je navadno s kratkim, pokritim hodnikom zvezano s cerkvijo. Pod cer-

kvijo je navadno obežna prosvetna dvorana z gledališkim odrom, z garderobami, itd. V teh dvoranah duhovniki zbirajo otroke k pouku krščanske nauka. Tu se sestajajo člani Katoliške akcije k sejam in zborovanjem, tu so kulturna predavanja in prosvetne ter zabavne prireditve za mlado in staro. Zraven je vedno tudi precej obširno dvorišče, ki je obzidano in sestavlja skupaj s cerkvijo in župniščem zaključen četverkot. Na dvorišču čakajo ljudje, ki hočejo v dvorano ali med odmori, kadar so predstave; tu skačejo otroci, kadar čakajo na verouk.

Tudi notranost novih cerkva je preprosta, vendar prijetna in okusna. Vse imajo po tri ladje in sicer vedno tako, da je srednja ladja navadno polovico višja od stranskih dveh. Srednja ladja ima včasih lesen strop kakor stare bazilike, pogosto je pa tudi odprta, da je vidno lepo oblikovano stropno tramovje. Srednja ladja se končuje s precej nižjo zaokroženo apsidno, v kateri je prostor za veliki oltar in večkrat tudi za orgle. Ponavadi sta samo še dva oltarja, ki sta nameščena v gornjem koncu stranskih ladij, ob zidovih ob pa spovednice ali včasih kaka mala kapelica M. B. ali kakšnega drugega priljubljenega svetnika. V srednji ladji so vedno tudi klopi, ki egajo nekako do srede cerkve.

Tloris novih cerkva je povsod precej enak. Nametil sem, da notranji prostor znaša povprečno 35 korakov v širino in 55 korakov v dolžino do obhajilne mize. Srednja ladja je navadno vsaj toliko široka kot obe stranski ladji skupaj. Povprečno gre v take cerkve udobno 2000-2500 vernikov hkrati. Če pomislimo, da pri vsaki farni cerkvi de-

gladnik fin. kontrole, Božakovo 12, obč. Metlika; Svitelj Ljudmila, 15 let, hči posestnika, Kozarje, obč. Dobrova; Mole Marija, 72 let, upokojenka tob. tov., Križevniška ul. 7; Prek Alojzij, 52 let, bivši knjigovoz, Karlovska c. 8; Korenčič Marija, 11 let, Rakek 134; Tassi Marija, 39 let, žena delavca, Metlika 196; Kolar Slavo, 50 let, trgovec, Tavčarjeva ul. 25 a; Verbie Franc, 20 let, dijak Tomažev 71; Podgornik Angela, rojena Vadal, 46 let, žena uradnika poštne hranilnice, Erjavčeva ulica 20.

— Stare izkopanine v Vicenzi. Nadzornik za starine v Vicenzi De Bon je že del časa preiskoval ozemlje vzdolž nekdanje rimljanske ceste, ki je vezala Verono z Vicenzo. Prav blizu vrat mesta Vicenze se mu je posrečilo sedaj najti zemljišče, kjer je polno starinskih predmetov, predvsem rimljanskih ročnih izdelkov.

— Zivilske nakaznice za marec so razdeljene. Kdor je ni dobil ali je dobil nepravilno živilsko nakaznico brez upravičnega dodatka, naj pride ponjo ob današnjega torka 10. t. m. dalje v mestni preskrbovalni urad v veliko dvorano Mestnega doma.

— Za mestne reveže je podarila 2000 lir Kollinska tovarna hranil d. d.; v počaščenje spomina pok. dvornega svetnika g. Frana Dukiča je pa neimenovan dobrotnik nakazal 3000 lir. Mestno poglavarstvo izreka dobrotnikom najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih. Počastite rajne z dobrimi deli!

— Abonenti reda Torek bodo imeli danes ob 17.30 predstavo Govekarjeve dramatizacije »Rokovnjači«. To delo je postalo tekom let ne navadno popularno ter pomeni v pravem pomenu besede slovensko ljudsko igro. Visoko število repriz, ki jih je dosegla letošnja uprizoritev, priča, da zgodba o usodi rokovnjaškega poglavarja Nandeta še vedno ni izgubila svojega prvotnega mika.

— Vombegarjevo »Vodce« bodo igrali v sredo ob 17.30 za red A. Ta zabavna satirična komedija z veseloigro potezo razkriva težave okrog zgraditve vodovoda. Junak komedije je vsa vas. Dramatik je ožigosal v igri na vesel način človeške slabosti: ničemurnost, častihlepije, trmo, ki so krive, da živi vas v zdrahi. Zvijaje kiparja Koprive pripomorejo vaščanom do vodovoda.

— Benešovo opereto »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron« bodo peli danes ob 17 za red B. Zasedba je sledeča: Župan Matije — Zupan, Lenka — Barbičeva, Hela Fieldova — Japljeva, Tino Klement — B. Sancin, Riba — M. Sancin, Pavel Tomc — Janko, Maruša — Poličeva, občinski sluga — J. Rus, godec — Simončič. Dirigent R. Simoniti, koreograf inž. P. Golovin.

— Prvo Gluckovo delo na našem odru. — Ch. W. Gluck, skladatelj iz dobe baroka, slovi v zgodovini operne tvorbe kot reformator opere v zvrst dramske opere. Po velikem številu del, ki jih je komponiral v tradicionalnem italijanskem opernem slogu, je bil »Orfej« in Evridika njegovo prvo reformno delo. Našo uprizoritev tega dela so pripravili: dirigent Zebre, režiser Debevec, zborovodja Simoniti, koreograf Golovin in inscenator inž. Franz Evridiko bo pela Vidaličeva, Orfeja — Golobova. To bo njen prvi veliki nastop v tekoči sezoni, v kateri smo jo doslej slišali kot Maddaleno v Rigolettu in Katro v Prodani nevesti. Razen omenjenih glavnih partij nastopa še Amor ter operni zbor in balet. Opera je zunanje bolj statičnega značaja, vsa dramska razgibanost leži v izrazu in čustvovanju. Uprizoritev tega dela bo za ljubitelje Gluckove glasbe pomemben gledališki dogodek.

— V Ljubljani umrli od 27. februarja do 5. marca 1942: Knez Franc, 77 let, čevljar, Japljeva 2; Kramar Zdenka, 20 let, dijakinja, Ulica Stare pravde 25; Steska Flora, 23 let, hči profesorja, Idrijska ul. 22; Colombo Edgardo, 59 let, restavator, Gosposvetska c. 16; Klein Ana, roj. Gregorič, 77 let, vdova višjega okraj. komisarja, Poljanska c. 16; Furlan Vincencija, 34 let, zasebnica, Vidovdanska c. 9; Kunst Luka, 35 let, sin hišarice, Vidovdanska cesta 9; Hren Ana, 88 let, zasebnica, Streljska ulica 5; Hajmerle Karel, 14 let, sin delavca, Vidovdanska c. 9; Pogacar Martin, 3 mesece, sin plekarja, Litjska c. 50; Arhar Josip, 49 let, mizar, St. Vid pri Ljubljani 17; Šušter Ivan, 62 let, pekovski pomočnik, Hrenova ulica 5; Brisko Franc, 77 let, delavec, Japljeva ulica 2; Bolha Katarina, 45 let, zasebnica, brez staln. bivališča; Polisek Paskvalina, 85 let, zasebnica, Emonska c. 10; Zore Ivan, 63 let, arhivski uradnik, Hrenova ulica 19. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: Ulaga Franc, roj. Zottler, 55 let, vdova monterja, Celovška c. 48; Polenšek Ignacij, 77 let, posestnik, Rožna dolina, c. VII-19; Rehhar Radimir, 3 mesece, sin zasebnega uradnika, Slapničarjeva ulica 9; Erzsin Miroslav, 20 let, dijak, Zrinjskega c. 8; Malovrh Anton, 44 let, podpre-

glednik fin. kontrole, Božakovo 12, obč. Metlika; Svitelj Ljudmila, 15 let, hči posestnika, Kozarje, obč. Dobrova; Mole Marija, 72 let, upokojenka tob. tov., Križevniška ul. 7; Prek Alojzij, 52 let, bivši knjigovoz, Karlovska c. 8; Korenčič Marija, 11 let, Rakek 134; Tassi Marija, 39 let, žena delavca, Metlika 196; Kolar Slavo, 50 let, trgovec, Tavčarjeva ul. 25 a; Verbie Franc, 20 let, dijak Tomažev 71; Podgornik Angela, rojena Vadal, 46 let, žena uradnika poštne hranilnice, Erjavčeva ulica 20.

Gledališče

Drama. Torek, 10., ob 17.30: »Rokovnjači«. Red Torek. Sreda, 11., ob 17.30: »Vodce«. Red A. Četrtek, 12., ob 17.30: »Človek, ki je videl smrt«. Red B.

Opera. Torek, 10., ob 17: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Red B. Sreda, 11., ob 17: »Don Pasquale«. Red Sreda.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20, in mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Radio Ljubljana

TOREK, 10. MARCA 1942-XX: 7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Operna glasba, v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijansko. 12.15: Koncert tenorista Antona Sladoljeva, pri klavirju Marijan Lipovšek, 12.40: Ambrosianov trio. 13: Napoved časa — poročila v italijansko. 13.15: Komunik. Glavneza stana Oboroženih Sil v slovenščini. 13.17: Ljubljanski radijski orkester pod vodstvom D. M. Silanca. 14: Poročila v italijansko. 14.15: Orkester pod vodstvom Zeme 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Italijanska in nemška glasba iz 17. stoletja, izvajajo sopranistka Ada Longobardi, violinisti Pignatelli, Carniti in De Poli, violončelist Krupnik in pianist Favoretto. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Koncert sopranistke Nade Stritarjeve, pri klavirju Marijan Lipovšek. 20: Napoved časa — poročila v italijansko. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Koncert organista prof. Pavla Rančigaja. 21: Postra glasba. 21.25: Simfonični koncert pod vodstvom Previtalia, v odmoru predavanje v slovenščini. 22.45: Poročila v italijansko.

Iz Novega mesta

Zaposleni in nezaposleni v preteklem mesecu. Okrajni namestitveni urad v Novem mestu je v preteklem mesecu vodil v evidenci 877 nezaposlenih. Od teh je bilo 450 stavniskih in zidarskih delavcev, 145 gozdnih in lesnih delavcev, 58 rudarjev, 24 kovačev, 19 mizarjev, 6 uradnikov, 23 trg. pomočnikov in pomočnic. Namestitveni urad je delo oskrbel 77 delavcem. Brezposelnih podpor je urad razdelil 58.

Analiza vin preloženja na poznejši čas. Pred dnevi smo objavili spored, po katerem bi se naj po raznih dolenskih vinskih središčih vršile analize vin. Sedaj nam sporočajo, da so te analize prelozene na nedoločen čas.

Oko si je poškoval 33-letni košar Anton Bučar iz Razdrtega v občini St. Jernej. Mož je sekal koruznico, pri čemer mu je trska odletela v oko. K sreči so poškodbe očesa manjše, vendar ni mnogo manjkalo, da bi bil mož ob oko.

Iz Hrvaške

Maršal Kvaternik pred saborom. Te dni je imel pred saborom svoje poročilo tudi hrvatski vojni minister maršal Kvaternik. Seja, na kateri je govoril o ustanovitvi in nalogah hrvatske vojske maršal Kvaternik, je bila zelo slovesna. V ložah so bili navzoči vsi v Zagrebu se nahajajoči italijanski in nemški vojaški poveljniki, ki so sedeli skupno s hrvatskimi generali in višjimi oficirji. Maršal Kvaternik je uvodoma poudarjal, da po 800 letih zopet stoji pred saborom hrvatski vojni minister ter mu polaga račune o delu hrvatske oborožene sile. Zatem je pa omenjal vse naloge, ki jih je hrvatsko vojaštvo opravljalo v zadnji vojni ter je poudarjal, da bo organizacija hrvatske vojske do konca tega leta v vsem končana ter bo hrvatska država razpolagala z dobro izvežbano in moderno oboroženo armado.

Duce se zahvaljuje za pozdrave in izraze vdanosti. Hrvatski sabor je s svojega prvega zasedanja poslal Duceju preko italijanskega poslanika v Zagrebu tople pozdrave in izraze vdanosti ter hvalečnosti za njegovo naklonjenost in podporo pri ustanavljanju neodvisne države Hrvatske. Duce se je za poslane pozdrave in vdanostne izjave brzojavno zahvalil. V svojem odgovoru Duce tudi želi, da bi bilo delo sedanjega sabora hrvatski državi in narodu koristno.

Nakaznice za nakup usnja na Hrvaškem. Na Hrvaškem so doslej izdali tri vrste nakaznic za usnje. Prva se nanaša za nakup novih čevljev, druga je določena za nakup opank, tretja pa za popravilo starih čevljev. Nakaznico za nakup novih čevljev dobi lahko samo tisti, ki dokaže, da doma nima več kot samo dva para še dobrih in uporabljivih čevljev.

Število radijskih naročnikov na Hrvaškem. Po zadnjih podatkih imajo na Hrvaškem 56.000 radijskih sprejemnikov. Od tega števila jih je samo v Zagrebu 20.000. Hrvatski državni propagandni urad se sedaj zavzema za prireditev cenejših radijskih sprejemnikov, ki bi si jih lahko omislili tudi siromašnejši sloji.

Razveljavitev vseh prejšnjih državnih aktov na hrvaškem državnem področju. Na seji hrvatskega

sabora dne 28. februarja je član sabora dr. Košutič postavil plenumu dva nujna predloga, ki ju je sabor soglasno sprejel. Prvi predlog zahteva razveljavitev vseh državnih aktov, ki so bili sprejeti od 1. decembra 1918 do 10. aprila 1941, drugi pa odobrava vse vladne sklepe, zakone in naredbе, ki jih je izdala sedanja hrvatska vlada od 10. aprila 1941 dalje.

Iz Srbije

Delovna služba za srbsko kmetko mladino. Po sporazumu med vodstvom srbske delovne službe in srbskim kmetijskim ministrstvom bodo kmetko mladino v tej službi uporabljali predvsem za poljedelska dela, da bi tako lahko v celoti izvedli predpisani poljedelski načrt za to leto. Navadno bo kmetka mladina opravljala ta dela v domači občini. Če bi pa bilo v kateri občini preveč delovnih moči, jih bodo uporabili v drugih krajih.

Postavitev upravnika ravateljstva za nadzorstvo nad bankami. Srbski minister za narodno gospodarstvo je imenoval za upravnika ravateljstva za nadzorstvo nad poslovanjem bank in ostalih denarnih zavodov dr. Stanoja Conića, ravnatelja Privilegirane agrarne banke v poklju.

Trimesečne doklade državnemu uradništvu. Na predlog srbskega finančnega ministra je srbska vlada sprejela uredbo o izplačevanju trimesečnih dokladov državnemu uradništvu. Po tej uredbi dobe oženjeni državni uradniki mesečno po 500 dinarjev in po 100 dinarjev še za ženo in dva otroka, tako da začasna doklada lahko največ zneso 800 dinarjev mesečno. Poročene žene, katerih možje niso v državni ali samoupravi službi ali pa so v ujetništvu, dobe ravno tako 500 dinarjev in po 100 dinarjev za tri otroke. Ravnotoliko doklado dobe vdoveci ali pa vdove. Neoznjeni uradniki in uradnice, kakor tudi vdoveci in vdove, ki žive ločeno in nimajo otrok, dobe po 500 dinarjev. Tisti neoznjeni državni uradniki, ki žive pri starših, ali pa vdoveci in vdove, ki tudi žive pri svojih roditeljih, dobe mesečno po 300 dinarjev. Teh doklad pa ne morejo dobiti tisti državni uradniki, ki imajo sami kakšno premoženje, nadalje zdravniki, ki imajo pravico do privatne prakse, pogodbeni in honorarni uslužbeni ter strojno in vozno osebe na železnici, ki prejema že druge doklade.

Mladini prepovedano obiskovanje gostlin. Policijska oblast v Aleksincu je prepovedala mladini obiskovanje gostlin. Noben gostilničar ne sme prodati alkoholnih pijač mladini pod 16. letom in pijancem.

Dobra vinska letina v okolici Knjaževca. V okolici Knjaževca je lanske leto trta zelo dobro obrodila ter ima tamonajša vinarska zadruga sedaj v zalogi 180 tisoč kg različnih vrst vin.

Poplave v Srbiji. Zadnje dni je nastopilo tudi v Srbiji južno vreme. Sneg se je pričel povsod zelo topiti, zaradi česar so zelo narasle nekatere reke ter se razlile po poljih.

Srbija se je sporazumela z Romunijo za skupno akcijo pri pomladskih poplavah. Glavni polnomočenec za gospodarstvo v Srbiji se je v zadnjem času pogajal s predstavniki romunske vlade za skupno akcijo obeh držav zaradi preprečenja pomladanskih poplav, ki jih povzročata Donava in Tisa. Na sestanku je prišlo do sporazuma ter sta obe vladi že izdali potrebne ukrepe, s katerimi mislita preprečiti ali pa vsaj omejiti pomladanske poplave.

V kameni dobi

Urednik: »Spravite že vendar svoj rokopis. Saj sami vidite, da tako lahkih stvari ne moremo tiskati v svojem listu.«

Učiteljica se trudi, da bi otrokom razjasnila pojem tuje lastnine. »Če iz žepa kakšnega moža skrivaj vzamem denar — kaj sem potem?« — Janezek: »Njegova žena.«

dobro služijo evpjemu namenu, a celo bolje ustrezajo duhu našega časa.

Odkar deluje papeška ustanova za zgradnjo novih cerkva, to je od 5. avgusta 1930, pa do 31. oktobra 1941, so zgradili 42 cerkva, 15 lepih, velikih kapel, 23 oratorijev, 10 nekdanjih podružničnih cerkva in kapel so pa priredili in opremili v župne cerkve. — Ko govorimo o kapelah, si je treba navadno več predstavljati, kakor pa ime pove.

Te rimske »kapel« so običajno tako velike in imajo tudi tako opremo, kakor je n. pr. cerkev Srca Jezusovega v Ljubljani ali pa trnovska župna cerkev. Pogosto so pa tudi večje. Skoraj vedno so združene s kako redovno hišo ali samostanskim zavodom. Imajo pa javen značaj in je v njih služba božja kakor v farnih cerkvah.

Trenutno je v gradnji 12 novih župnijskih cerkva, pripravljajo se pa še nove.

Organizacija novih župnij

Generalnemu rimskemu vikariatu je bilo veliko na tem ležeče, da se pri novo pozidanih cerkvah čimprej organizira redna dušnopastirska služba. Vodilnim krogom se je zdelo najbolj važno, da se hitro dela in da se ne izgublja čas s preveliko birokracijo. Hoteli pritegniti čimprej duhovnike na novo delovno področje in jim pomagati čez začetne gospodarske težave, je papeška ustanova za zidanje cerkva odločila, da se župnikom in župnijskim upraviteljem na račun kongruje, dokler le-ta ne bo določena in urejena s pristojnimi oblastmi, takoj plačuje po 600 lir mesečno kaplanom: urednjega klera po 360, a kaplanom redovnega klera po 350 lir mesečne plače. V posebnih slučajih se plačuje še 400 lir dodatka mesečno, kakor tudi prispevki za cerkvenika in v posebno revnih župnijah tudi nekaj malega za bogoslužne potrebe (za sveče, mašno vino, elekt. luč, perilo itd.).

(Dalje.)

Francesco Perri

81

Neznani učenec

Edgodovinski roman iz Kristusovih časov. Prevedel dr. Joža Lovrenčič.

Prvi dan praznika so obhajali ponoči z ranjanjem bakel po stopnišču templja pod zvezdnatim nebom, kakor je zahteval obred; bil je to prizor, ki je napravil nepopisen vtis. Vse Jeruzalem je odeval v luči; v oknih, po ploščadah je na tisoče bakel plapolalo v vetru in mesto in griči so kakor tekmovali z nebesom.

Učenci so prigovarjali Jezusu, naj bi šel ob tej priložnosti v Jeruzalem in se dal s kakim svojim čudežem spoznati, a Jezus se ni dal videti do zadnjega dne, ko se je vršil obred z vodo.

Po obredu je sedmega dne zjutraj veliki duhovnik napolnil pri studentu Siloe zlat vrč vode, šel z njim do vrat, ki so se prav zarač: tega imenovala »Vodna vrata«, in prišel potem med veseliimi zvoki srebrnih fanfar do žrtvenika. Tu je preli vodo v drugo, tudi zlato posodo, medtem ko so belobelečeni svečniki v zboru peli: »Z veseljem zajemajte vodo odrešenja.« Potem so šli edemkrat okoli žrtvenika, noseč v desnici simboličen šopek, narejen iz ene limonove, ene palmove, dveh vrbovih in treh mirtovih vejic.

»Hosanna, hosanna, Gospod...« so peli duhovniki in ljudstvo je odgovarjalo: »Hosanna!«, dvigajoč roke in oči proti nebu, ki je bilo nespremljivo belo, da bi priklikalo nad pceušeno zemljo blagoslov oblakov in dežja.

Prav tedaj, ko je šel veliki duhoven proti oltarju, je Jezus, ki so ga spremljali učenci in kakih sto Galilejcev, prišel v tempeljsko vežo, a ves čas obreda ga ni nihče opazil.

Prišli so še novi božjepotniki za njegovim spremestvom in so z drugimi poklekali, ko so slišali petje, a nihče se ni zmenil zanje.

Ko pa se je obred končal, se je raznesel glas in okoli Jezusa se je zgostila množica božjepotnikov in farizejev, ki so ga želeli videti in z njim govoriti.

V svoji preprostosti in želji, da bi postal znan tudi v Jeruzalemu, kjer so se postavljali pismouki in razlagali postave, so učenci prosili Jezusa, da bi učil, in zlasti so mu prigovarjali, da bi napravil kak čudež.

Jezus jih je mračno in zamišljeno poslušal. Tako je ljubil svoje učence in je vedel, da so čistejša srca, a videl je, da jih je v bistvu privlačevalo bolj, kar je bilo čudežnega v njegovem vsakdanjem delu, kakor ono, kar je bilo ponižnega in notranjega. Preprosti deželani in počasnega duha še niso doumeli njegovega poslanstva in ne popolnega premagovanja, ki ga je zahteval od človeka, da bi postal svoboden in premišljeno blede podoba Stvarnikova. Tudi oni so, kakor vsa množica zahtevali čudeže, ozdravitve; videli so v njem nekakega čarodnelca. Najbolj je bil izmed vseh učencev tak nemirni, prenapeti Juda iz Kerota, ki se ni mogel sprijazniti z mislijo, da ne bi Učenik ob tej priložnosti izvršil kak prav posebnega, s čimer bi se uveljavil kot prerok izraelcega ljudstva.

Skupine gorečnikov, ki so bili prej njegovi tovariši in so bili okoli njega, so ga porogljivo gledali, kakor bi se posmehovali njegovi preproščini.

»Tvoj prerok,« se mu je približal nekdo in mu rekel, »dela vse svoje čudeže med preprostimi pastirji v Galileji, tu v Jeruzalemu pa si jih ne upa.«

Juda se je od nestrpnosti kar tresel. Sredi množice so se mnogi bolniki oglašali in klicali Učenika

iz Nazareta, a Jezus je bil kakor zamaknjen v kaj drugega in jih ni poslušal.

»Učenik,« je rekel Juda in prijel Jezusa za plašč, »rotim te, ozdravi katerega teh bolnikov, da se uporni farizeji prepričajo, da si večji ko Elija in Janez.«

»Naj bo,« je rekel Jezus, »danes ozdravim neko bolnico, a ne bo tega nihče izmed vas zapazil.«

Učenci in ljudstvo so ga začudeno pogledali, ne da bi razumeli, kaj je hotel povedati. Tedaj se je približal imenitnejši mož v lepem rdečem plašču in z dvema širokima talismanoma ob sencih. Bil je bogati farizej Simon Gobavec.

»Učenik,« je rekel Simon, ko se je približal Jezusu, »toliko sem slišal govoriti o tebi in tvojem nauku, da bi se tudi jaz rad pogovoril s teboj o postavi. Pridi obdovati v mojo hišo.«

Jezus je vedel, da ga Simon ne vabi iz vdanoosti, temveč da ima svoje posebne namene. Povabil ga je na obed, da bi ga epravil v pogovor in odkril s farizejsko ljubosumnostjo natančnostjo slučajne pomankljivosti v njegovem nauku. Pri mizi se je dalo lažje kakor kjer koli druge spoznati, kdo so pravi in natančni izpolnjevalci postave. O njem pa so pravili, da je in pije kakor pogan. In vendar je z veseljem sprejel povabilo.

»Pridem,« je rekel Jezus smehljaje se, »zakaj v tvoji hiši bom danes izvršil ozdravljenje.«

Simon je dvignil glavo in stisnil ustnice, kakor bi hotel reči: »Slabo začelja Gotovo ne ve, kaj govori.« Potem je pripomnil:

»Učenik, v moji hiši ni nihče bolan, kako bo potem z ozdravljenjem, o katerem govoriš?«

»Ne poučuj zdravnika, kako naj ozdravi bolnika,« je odgovoril Jezus ostro in dostojanstveno in odšel iz templja, za njim pa so šli slučajni gostitelji in učenci.

Hiša Simona Gobavca je bila v gornjem mestu,

nedaleč od hiše Marka Adonija. Ko je prišel Jezus tja, — za njim se je zgrinjala dolga vrsta ljudstva — je bila jedilnica v priličju že oprta in miza pripravljena.

Očividno je Simon dal že vse prej pravočasno pripraviti, ker je računal, da bo povabljenec prišel. Takoj ko so gostje vetopili, se je dvorana napolnila z ljudstvom.

V Palestini je bil prostor, kjer je kak bogataš jedel, splošno dostopen. Gospodar je, sedeč na odličnem mestu, tako razkazoval svoje bogastvo ob enem s svojo učestvostjo.

V višjih krogih je bil običaj, da so začeli med jedjo učene pogovore o filozofiji in veri, pri čemer so se gostje in gostitelji razmahovali s svojimi izjavami in s svojo bistroumnostjo. Medtem so se reveži in radovedneži, ki so splošljivo prišli, oslanjali na stene, poslušali obilje modrosti in čakali, da posli prinesejo tudi njim skledico juhe ali kos ječmenovega kruha, omočenega v medu.

Ko je Jezus, prašen od dolge poti pod žgočim soncem, vetopil, je hrepeneče čakal, da bi mu prišel po običaju naproti kak strežnik in mu zill na noge in roke nekoliko vode. Cutil je živo potrebo, da bi se telesno osvežil.

Pa se ni nihče prikazal. Posli so ga sprejeli togo, zlasti ko so videli, da ga gospodar v pozdrav ni poljubil.

Simon je povabil Jezusa, kakor bi šlo za kakkega človeka, ki naj bi ga sodil, naj gre na prostor nasproti njemu, in je nato ukazal prinesiti jedila. Istočasno je tudi začel s svojimi vprašanji.

»Učenik,« je rekel Simon, »vem, da oznanjaš skorajšnji prihod nebeskega kraljestva, ki nam ga je objubil naš Gospod po prerokih. A kdaj misliš, da pride? Ali so se časi dopolnili ali naj še dolgo čakamo?«

Jezus je odgovoril:

Različni umetniki.

»Včeraj sem pa poslušal koncert, ki ga je predil pianist, ki je imel eno samo roko. Verjemi mi, čudovito je bilo!«

»Mlenkost, pred nedavnim sem poslušal pevko, ki ni imela niti glasu!«

Tega ne zmore vsak.

Janez je prišel prekasno v pisarno. Pa ga pokliče vodja pisarne in vpraša:

»Zakaj ste pa danes prišli s tako veliko zamudo v službo?«

»Oprostite, zaspal sem.«

»Kaj? Ne bi verjel, da morete še doma spatiti!«

Prodamo

Cvetje, sadje po najnižji ceni se dobi pri Balohu, Kolodvorska 18, dvorišče; tel. 39-66.

Kucivo

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEJTA

Službe

Dobe:

Skromno, pridno dekle

za vsa hišna dela takoj sprejemna v stalno službo. Plačam dobro. Slomškova 31, zgornji zvonec.

Čitajte in širite

»Slovenca«!

RIMAGL'ATRICE

AERODINAMICA per

CAICE

dei brevetti originali

ERNESTO CURTI

in corso dal 1906

Rapida e silenziosa

AERODINAMICHE STECCE

ZA POBIRANJE ZANK

NA NOGA VICAH

izvirnih patentov

ERNESTO CURTI

v rabi od leta 1906

Nagel in tih

MILANO

Via Mussolini, n. 5; tel. 65167

Sport

Venezia na vrhu

Ljubljana, 9. marca.

V državnem nogometnem prvenstvu so odigrali včeraj 19. kolo. Presenetila je odlično razpoložena Genova, ki je na rimskih tleh premagala Romo z 2:1. Tako je Roma, ki je nedeljo za nedeljo vodila, zgubila dve dragoceni točki. Venezia in Torino sta imela šibkejša nasprotnike in pospravila obe točki. Vodstvo v razpredelnici klubov A divizije je prevzela Venezia, ki ima s Torinom enako število točk — po 26.

V podrobnosti so včerajšnji rezultati v diviziji A naslednji:

Firenze: Fiorentina: Lazio 3:1 (1:1),
Genova: Ambrosiana: Liguria 1:0 (0:0),
Torino: Torino: Livorno 1:0 (1:0),
Trieste: Triestina: Modena 1:1 (1:0),
Venezia: Venezia: Napoli 4:1 (1:0),
Bergamo: Bologna: Atalanta 2:0 (1:0),
Milano: Milano: Juventus 1:1 (0:1),
Roma: Genova: Roma 2:1 (0:0).

Stanje v tabeli je po včerajšnjem kolu za zdaj naslednje: Venezia (27:14), Torino (27:20) 26 točk, Roma (29:15) 25, Genova (31:20) 22, Juventus (31:22) 21, Bologna (32:24), Lazio (34:28), Ambrosiana (24:24) 19, Milano (35:31), Atalanta (26:26), Liguria (28:34), Triestina (18:22), Fiorentina (29:36) 17, Livorno (23:35) 16, Napoli (19:34) 14 in Modena (13:37) 12 točk.

Švica: Francija 2:0

V nedeljo je odigrala švicarska državna nogometna reprezentanca svojo drugo letošnjo mednarodno nogometno tekmo. V igri proti Francozom v Marseilleu je potrdila svojo sijajno formo in zmagala z 2:0. Izid tekme v svojo korist so dočeli Švicarji že v prvem polčasu. Tako so zabeležili Švicarji v kratkem času že dve mednarodni zmagi: prvo nad nemško enajstoroico na Dunaju, drugo pa proti francoski reprezentanci.

Prvi uspeh Gradjanskega v Švici

22 igralcev in prijateljev hrvatskega prvačka Gradjanskega je odpotovalo pretekli teden na osemdnevno nogometno turnejo po Švici. V soboto je nastopil Gradjanski v Bernu proti znanemu moštvu Young-Boys in zmagal z visokim izidom 4:1. Najuspešnejši mož na igrišču je bil Woelfl, ki je zabil dva gola. Lešnik in Antolkovič pa po enega. Igrišče je bilo pokrito s snegom, gledalcev okrog 7000. — V nedeljo so prispele igralci Gradjanskega v Luzern, kjer so nastopili proti športnemu klubu istega imena. V Luzernu je ponovil Gradjanski svojo odlično igro in zmagal 4:0. Gradjanski je poslal v Švico svoje najboljše moštvo, razen Glaserja, ki je zaradi obolenosti moral ostati doma. Zastopa ga vratar Urch — kakor kažejo prvi izidi — prav uspešno.

Mrzle ali vroče kopeli?

Nobenega dvoma ni več o tem, da je kopanje potrebno, plavanje pa koristno. Ljudje to sami čutijo, zdravniki pa priporočajo temeljito umivanje vsega telesa enkrat tedensko ali večkrat.

Pač pa ljudje radi razpravljajo o vprašanju, katere kopeli so boljše: mrzle ali vroče? Mnenja so različna; tisti, ki se kopajo v kadeh, imajo radi toplo vodo, nekateri prav vročo, čitamo pa tudi o takih, ki razbijajo led in utrjujejo svoje vroče telo v hladnih valovih. Kaj je torej zdravo in kaj priporočljivo?

Zanimivo bo zvedeti, kaj misli o mrzlih in vročih kopelih športni zdravnik dr. Franzmeyer. Mož, ki uživa glas plavalnega strokovnjaka, je zapisal, da ne gre glede vodne temperature postavljati splošno veljavnih predpisov. Prav tako kot temperatura vode, je važno pri kopanju še sledeče: razpoloženje kopaleca, trajanje kopeli, utrjenost telesa, navajenost in podobno.

Na Japonskem, kjer je veliko vročih vrelcev, se ljudje prav radi kopajo v vroči vodi do 56 stopinj Celzija. Taka kopel je hudo vroča. Poskusite vtakniti noge v vodo, ki ima samo 45 stopinj, pa se boste o tem prepričali. Imeli boste vtis, da se vam bosta nogi skuhali. O Japonceh pa poročajo, da se počutijo v vročih bazenih prav dobro. Od kod razlika? Vse je le stvar navade.

Podobno je tudi z mrzlimi kopelmi. Kdor je že skočil v vodo, ki ima samo 10 do 12 stopinj toplote, se je seznanil z izredno neprijetnim občutkom. Zdelo se mu je, kakor bi ga zbadli s tisoči igel. Kdor pa se je navadil na mrzle kopeli, ne bo imel istega občutka.

Kako pa je z ledenimi medvedji, ki skačejo v vodo ne glede na letne čase in razbijajo vtisih tudi led, da bi prišli do svojega kopanja? Po zadovoljnih obrazih lahko sodimo, da jim je tudi v ledeni vodi prijetno. Poznal sem več mož, piše zdravnik Franzmeyer, ki so vsako nedeljo razbijali led na jezeru in kazali svoj »herojski« šport začudenim gledalcem. Poznal sem tudi ženske, ki so se kopale pri vsaki temperaturi in so bile s svojo navado zadovoljne. Ugotoviti pa je treba, da je le malo takih zagovornikov skrajnega utrjevanja telesa. Velikanska večina ljudi instinktivno odklanja ledene kopeli in se raje usvrča med gledalce. Prepričan sem, da bi marsikomu taka kopel ne storila dobro.

Človeško telo je tako ustvarjeno, da se počuti dobro pri določeni temperaturi, pribl. 37 stopinj Celzija. Ta temperatura se ne sme spremeniti kaj več avzgor ali navzdol, če nam je na tem, da se izognemo škodljivim spremembam. Trajnija vročina ali trajnejši pretrhan mrz povzroča lahko hude in usodne posledice, krajša sprememba temperature pa je čisto osvežljiva in zdrava. Plavalci, ki tekmujejo na več kilometrov dolge proge, se radi namažejo z mastjo, da ne bi izgubili preveč lastne toplote. Tako delajo tudi poleti, ko je morskava voda topla.

Tudi za izrjene plavalce je lahko dolgotrajno plavanje v mrzli vodi usodno. Zgodi se lahko, da

se umakne kri s površine telesa v trebušne dele i da se nikoli več ne povrne v kožo. V krvnem obtoku nastopijo motnje, dotok krvi v možgane postane nezadosten, plavalce pade v nezavest, iz katere se ne bo več prebudit. Tega se morajo plavalci zavedati in se morajo tu pa tam tudi odpovedati prijetnosti kopanja, če se ne počutijo dobro.

Kopanje v hudo mrzli ali vroči vodi je stvar navade. Kratke kopeli so za zdrave ljudi osvežljive, trajnejše kopeli in plavanje pa je priporočljivo samo v toplejših vodah, v katerih se prijetno počutiš. Kopel, pri kateri gre za čiščenje telesa, mora biti topla, končati pa se mora z mrzlimi polivi. Posebni mojstri v utrjevanju telesa so Finci. Leti imajo domače parne kopeli (saune), v katerih se najprej močno oznojijo, zatem pa se polivajo z mrzlo vodo ali pa skočijo v sneg, kjer se drgnejo in valjajo. Pri tem jih seveda ne zebe, razen tega pa je snežna kopel le kratka. Ker pa pri nas nimamo finskih saun, bomo pač ostali pri toplih kadnih kopelih in se bomo zadovoljili z mrzlimi polivi.

Šport v kratkem

Riesersee v izvrstni formi. Včeraj je nastopilo spet znano moštvo SC Riesersee v hokeju na ledu proti kombiniranemu moštvu Monakovega. Nemški prvak v hokeju na ledu je premagal Monakovčane z 18:2. Igrali so v zimskem olimpijskem stadionu v Garmischu.

15. marca bodo igrali Španci mednarodno nogometno tekmo s Francozi. Nastopili bodo z isto postavo, ki je dobila decembra lanskega leta igro proti Švici s 3:2. Srečanje med Francozi in Španci bo v Sevilli. Razen tega se pripravljajo Španci tudi na mednarodno tekmo z Nemci, ki bo 12. aprila v Berlinu in na srečanje z Italijani, ki bo 19. aprila v Milanu.

Nobene tekme niso izgubili. Švicarski igralci hokeja na ledu, ki so imeli letos celo vrsto mednarodnih tekem, niso doživeli niti enega poraza. Verjetno je, da bodo zaključili letošnjo sezono s samimi zmagami.

Tiho in mirno se je preselil v večnost k Bogu po plačilo iz Cerkvene ulice 15, v 68. letu starosti, naš soprog in oče, gospod

Jos'p Selan

hišni posestnik

Pogreb je bil v ponedeljek, dne 9. marca 1942 z Zal na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. marca 1942.

Zalujoči: žena, otroka Mica in Jože ter ostalo sorodstvo.

Oporoka osmih bojnikov

»Le počasi, stari prišatelj!« se šali Hammond. »Če dovolite, bova tako ravnala, kakor se meni zdi najbolj primerno. Moja pooblastila so kaj obsežna in...«

»Ne govorite, no, tako neumno in mi rajši že povejte: Kdo, vraga, pa je?«

»Kar pomirite se, Kennedy! Če ne, bom izginil od tod ter Vas samega pustil, pa se potem sami ukvarjajte s tem vprašanjem.«

»Tistega pa že ne boste storili, marveč boste kar lepo tukaj ostali. Šestnajst tisoč funtov človek ne izpusti kar tako iz rok.«

»Šestnajst tisoč funtov?«

»Prav toliko, dal Lord Finsbury je namenil deset tisoč funtov tistemu, ki izpodnese morilec njegovega strica.«

»Deset tisoč funtov? Zastoje Bazil.«

»Kakopak — deset tisoč funtov — da — tudi jaz sem prav tako bedasto zijal, kakor zdajlo Vi, ko sem slišal. Le pogledajte ga, Hammond, kakšen je!«

»Sveta nebesa! mrmra Bazil, tako ves zmeden, da si je goreči konec cigarete vtaknil v usta. Hammond Kennedyja resno pogleda.

»Toliko več vzroka imava, da to reč dobro izvedeva. Čez eno uro mi boste pritrdili, da je moja metoda bila vendarle prava. Le pomislite, kako važno je, če bo storilec priznal, da nama dvema — ne pa šele preiskovalnemu sodniku ali pa javnemu tožilstvu. Toliko večja bo Vaša čast in zasluga, Kennedy. To pa doseževa le po moji metodi.«

»Pa naj bo, Hammond. Le kar svobodno ravnajte — seveda v okviru svojih pooblastil.«

»Torej soglašava. Zdaj stopim še tja k vrtnarju. Vi pa boste morda med tem tukaj potrebno ukrenili.«

Kennedy prikima, Hammond pa odide s svojo »senco« vred.

»Lion, ali bi mi ne mogel zašepetati imena? Takoj bi izginil ter bi tukaj ne bil več v napotje.«

»Svetoval bi ti, da rajši tukaj ostaneš in počakaš, kako se bo vse razpletlo. Več boš imel od tega.«

»Ali bo senzacija, Lion?«

»O, bo!« kratko odvrne Hammond.